

22.2.2017

Eduskunnan talousvaliokunnalle

U 10/2017 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi energiatehokkuudesta annetun direktiivin 2012/27/EU muuttamisesta

Eduskunnan talousvaliokunta on pyytänyt Kuluttajaliitto – Konsumentförbundet ry:ltä lausuntoa energiatehokkuusdirektiivin muuttamista koskevasta valtioneuvoston U-kirjelmästä. Energiatehokkuusdirektiivin muuttamista koskeva ehdotus on osa komission puhtaan energian pakettia, johon kuuluu kahdeksan lainsäädäntöehdotusta. Lausunnossaan Kuluttajaliitto keskittyy huoneistokohtaiseen lämmityksen ja jäähdytyksen mittaamiseen sekä kustannusten jakamiseen.

Yleisellä tasolla Kuluttajaliitto kannattaa energiatehokkuuden lisäämistä: tällä voidaan vähentää merkittävästi kasvihuonepäästöjä. Ottaen huomioon ilmastomuutokseen liittyvät riskit tulee kasvihuonepäästöjen vähentämiselle ja energiatehokkuuden lisäämiselle asetettujen tavoitteiden olla riittävän kunnianhimoisia. Tilannetta mutkistaa osaltaan se, että kaikki merkittävät teollisuusmaat eivät ole valmiita kantamaan omaa vastuutaan kasvihuonepäästöjen vähentämisestä.

Kuluttajaliitto kannattaa periaatteessa lämmityksen ja jäähdytyksen kulutusta koskevien tietojen toimitamisen parantamista sekä kuluttajien oikeuksien vahvistamista lämpöenergian mittauksen ja laskutuksen alalla. Kuluttajille annettavilla tosiasiallista energiankulutusta koskevilla selkeillä ja ajantasaisilla tiedoilla voidaan auttaa pienentämään energialaskuja sekä vähentämään energian kulutusta. Toisaalta on esitetty huoli siitä, että asuntokohtaisen lämmön mittauksen vaatimus olisi kallis ja kustannustehoton. Valtioneuvoston U-kirjelmän mukaan tällä ei Suomessa saada merkittävää säästöä – lämmitystarpeen pienentyessä ja rakennusten energiatehokkuuden lisääntyessä kustannukset voisivat olla jopa suuremmat kuin mahdolliset energiansäästön kustannushyödyt. Mikäli lämmityksen ja jäähdytyksen mittaamista sekä kustannusten jakamista koskevan sääntelyn uudistamisella ei pystytä lisäämään merkittävästi energiatehokkuutta ja siitä aiheutuu ihmisille merkittäviä kustannuksia, Kuluttajaliitto yhtyy U-kirjelmässä esitettyyn valtioneuvoston näkemykseen siitä, että jo nykyiseen direktiiviin sisältyvä ja uuden esityk-

22.2.2017

sen kohta, jonka mukaan lämmityksen mittareita eikä kustannustenjakolaitteita tarvitse ottaa käyttöön, mikäli jäsenvaltio voi osoittaa, ettei niiden asentaminen olisi kustannustehokasta, on tärkeä ja tarpeellinen.

Yleisellä tasolla Kuluttajaliitto toteaa, että energiatehokkuutta lisäävät velvoitteet ovat periaatteellisella tasolla ongelmattomia niin kauan, kun ne joko vähentävät asukkaiden kustannuksia tai eivät ainakaan lisää niitä. Sinänsä ilmastonmuutoksen torjuminen on niin tärkeä asia, että myös kuluttajien on oltava valmis maksamaan siitä. Tällöin on kuitenkin tärkeää, että päästövähennykset tehdään mahdollisimman kustannustehokkaasti ja että vähennyksistä aiheutuvat kustannukset ja muut haitat jaetaan oikeudenmukaisesti.

Huoneistokohtaisen lämmityksen ja jäähdytyksen mittaamisen sekä kustannusten jakamisen ongelmallisuutta perustellaan U-kirjelmässä paljon asunto-osakeyhtiölainsäädäntöön liittyvillä ongelmilla. Osa perusteista – kuten maininta osakehuoneiston sijainnista rakennuksessa, rakenteiden eristeistä ja muista seikoista, joita osakas ei ole voinut ennakoida huoneistoa hankkiessaan – ovat enemmän käytännöllisiä kuin periaatteellisia eivätkä ole Kuluttajaliiton mielestä ongelmallisia, jos käytännön ongelmat ratkaistaan.

Osa asunto-osakeyhtiölainsäädäntöön liittyvistä U-kirjelmässä mainituista ongelmista on periaatteellisia, keskeisimpänä asuntojen lämmityksestä ja jäähdytyksestä aiheutuvien kustannusten jakaminen osakkaiden kesken. Kuluttajaliiton mielestä näiden kustannusten jakaminen osakkaiden kesken todellisen kuluksen perusteella on oikeudenmukaista. Jos lainmuutoksilla, jotka pakottavat asunto-osakeyhtiöt siirtymään käyttöön perustuvaan kustannusten jakamiseen ei pystytä lisäämään energiatehokkuutta tai ne eivät muutoin hyödytä osakkaita, ne ovat Kuluttajaliiton mielestä tarpeettomia – toisaalta jos niillä pystytään merkittävästi lisäämään energiatehokkuutta, Kuluttajaliitolla ei ole syytä vastustaa niitä.

Kuluttajaliitto – Konsumentförbundet ry

Juha Beurling
pääsihteeri

Timo Niemi
lakimies